

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce: Francouzské lexikální výpůjčky v italštině – diachronní pohled

Diplomantka: Bc. Lucie Hlavová

Pracoviště: Ústav romanistiky FF JU v Českých Budějovicích

Vedoucí práce: doc. Mgr. Pavel Štichauer, Ph.D.

Rozsah: 115 stran vč. bibliografie a vlastních příloh

Jazyk textu: čeština

Diplomantka si v předkládané práci vytkla za cíl zmapovat francouzské výpůjčky do italštiny z období mezi roky 1100-1899, provést podrobnou analýzu vzorku výpůjček z 19. století a zkoumat konkurenci adaptovaných a neadaptovaných tvarů u vybraných výpůjček na korpusech La Repubblica a ItTenTen. V úvodu práce rovněž vyslovuje hypotézy, že mezi výpůjčkami budou dominovat substantiva a že starší výpůjčky se budou – z hlediska frekvence v korpusech – užívat spíše v adaptované podobě ve srovnání s výpůjčkami novějšími.

Teoretické pozadí práce se opírá o recentní anglicky psanou publikaci Y. Matrase *Language contact*, věnovanou zejm. obecným pojmům z oblasti sociolingvistiky jazyků „v kontaktu“ (s. 11-16). Ve druhé části práce již autorka sáhla k excerpčním ze slovníků *Gradit* a *Zingarelli* a přehledně ukazuje, kolik výpůjček z francouzštiny registrují oba slovníky v jednotlivých staletích (1100-1899). Třetí část práce prezentuje detailní (formální) analýzu vzorku pro století devatenácté. Čtvrtá a poslední kapitola se zaměřuje na vybrané výpůjčky s adaptovanou i neadaptovanou formou a studuje jejich výskyty v textových korpusech.

Jako celek působí práce koherentním dojmem, je metodologicky přesvědčivá, zejména musím ocenit smysl pro detail při práci se slovníky – ať už jde o techniku excerpce vzorku, nebo o hodnocení a analýzu jednotlivých lexikálních jednotek. K textu mám několik věcných a formálních připomínek:

a) Práce obsahuje jazykově neobratné či stylově nevhodné formulace (*nával výpůjček* - s. 19, apod.). V úvodní teoretické části je to s největší pravděpodobností dáno překladem z anglického originálu – ten je patrný v interpunkci, větné stavbě (např. poslední odstavec s. 12), ale někdy i ve špatném překladu termínů (*lingvistický materiál* ve významu *jazykový materiál* – např. s. 68).

b) Hodnocení fonetické adaptace je prováděno pečlivě, patrně s ohledem na přepis výslovnosti ve zdrojových slovnících. Myslím, že by tu bylo vhodné více oddělit stránku čistě fonetickou (danou rozdílností fonetických systémů obou jazyků) od stránky foneticko-grafické (oba jazyky mají různá pravidla pro přepis / čtení určitých fonémů). U popisu francouzského fonetického systému (s. 52) je chybně uvedeno, že foném [y] (např. v *rue*) se vyskytuje také ve slovech jako *fruit* a *bruit* – tam najdeme polosamohlásku [ɥ].

c) U přehledu výpůjček pro jednotlivá staletí je – zejména ve starších obdobích – třeba mít na paměti, že slovník registruje datum prvního doloženého (a doložitelného) výskytu, nikoli rok vstupu daného slova do italštiny. Prudký nárůst výpůjček v období mezi 12. - 13. stoletím nemusel tedy být způsoben nějakou sociálně-historickou změnou (s. 21), ale může být dán pouze tím, že z 12. století máme jen minimum písemných památek, z nichž by bylo lze první doložený výskyt slova prokázat.

d) U morfologické adaptace výpůjček diplomantka chybně prezentuje francouzské sufixy jako „koncovky“ (s. 57-60); v této části práce také postrádám zdroj uvedených seznamů sufixů.

e) Tabulka četností (s. 87) je graficky zpracována tak, že je obtížné z ní vyčíst, jaká je celková konkurence adaptovaných a neadaptovaných tvarů.

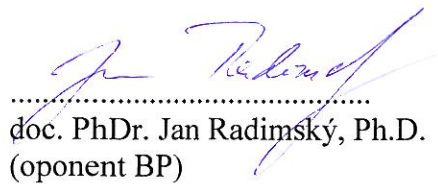
f) Z formálního hlediska je čtenářsky velmi nepohodlné, že autorka systematicky neskloňuje vlastní jména, resp. skloňuje křestní jméno, ale nikoli příjmení. Některé věty jsou pak na hranici srozumitelnosti.¹

¹ Např.: Mezi nejvýznamnější zastávce tohoto proudu Sobrero počítá **Antonia Césari**, který si od **Giucoma Leopardi** získal přízvisko „un Bembo dell'Ottocento“, jelikož se společně s ostatními puristy vrátil k jazykovému modelu **Pietra Bembo** prosazujícímu autory z období 14. století. (s. 31)

Po formální stránce práce splňuje náležité předpoklady. Po jazykové stránce není zcela v pořádku italské résumé ani anglická anotace.

Závěr:

Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě a hodnotím jako velmi dobrou.

.....
doc. PhDr. Jan Radimský, Ph.D.
(oponent BP)

V Českých Budějovicích, dne 7. června 2013